

Domov>Denarni zahtevki>Insolventnost/stečaj

Insolventnost/stečaj

Hrvaška

1 Zoper koga je mogoče uvesti postopek v primeru insolventnosti?

Predstečajni in stečajni postopek se lahko uvedeta zoper pravne osebe in zoper premoženje posameznega dolžnika, razen če zakon ne določa drugače. Posamezni dolžnik je za namene zakona o stečaju (*Stečajni zakon* – v nadaljnjem besedilu: SZ) opredeljen kot fizična oseba, ki mora za dohodke iz samostojne dejavnosti plačevati dohodnino v skladu z določbami zakona o davku na dohodek (*Zakon o porezu na dohodek*), ali fizična oseba, ki mora plačevati davek od dohodkov pravnih oseb v skladu z določbami zakona o davku na dohodek pravnih oseb (*Zakon o porezu na dobit*).

2 Kateri so pogoji za uvedbo postopka v primeru insolventnosti?

(a) Predstečajni postopek se lahko uvede, če sodišče ugotovi obstoj neizbežne insolventnosti, tj. sodišče ugotovi, da dolžnik na dan zapadlosti ne bo mogel izpolniti svojih obstoječih obveznosti.

Za insolventnost se šteje, da je skorajšnja, če se okoliščine, zaradi katerih se dolžnik šteje za insolventnega, še niso uresničile in če:

- ima dolžnik v registru prednostnega vrstnega reda obveznosti plačila, ki ga vodi finančna agencija (*Financijska agencija*), eno ali več prijavljenih neporavnanih obveznosti, za katere je obstajala veljavna podlaga za plačilo in ki bi morale biti trgane s katerega koli računa dolžnika brez njegovega dodatnega soglasja, ali
- dolžnik več kot 30 dni zamuja z izplačilom plač zaposlenim, ki bi jih moral izplačati v skladu s pogodbo o zaposlitvi, delovnimi predpisi, kolektivno pogodbo, posebnimi predpisi ali drugim dokumentom, ki ureja obveznosti delodajalcev do zaposlenih, ali
- dolžnik v 30 dneh ne plača prispevkov in davkov za plače iz prejšnjega pododstavka, pri čemer ta rok teče od datuma, ko bi moral dolžnik zaposlenim izplačati plače.

(b) Stečajni postopek se lahko začne, če sodišče ugotovi obstoj razlogov za stečaj, tj. obstoj insolventnosti ali prezadolženosti.

Insolventnost obstaja, če dolžnik stalno ne more poravnati svojih neplačanih finančnih obveznosti. Dejstvo, da je dolžnik poravnal ali morda lahko v celoti ali delno poravna terjatve nekaterih upnikov, ne pomeni, da se šteje za solventnega.

Dolžnik se šteje za insolventnega:

- če ima v registru prednostnega vrstnega reda obveznosti plačila, ki ga vodi finančna agencija, eno ali več prijavljenih neporavnanih obveznosti, zapadlih več kot 60 dni, za katere obstaja veljavna podlaga za plačilo in ki bi morale biti trgane s katerega koli računa dolžnika brez njegovega dodatnega soglasja;
- če zaposlenim ni izplačal treh zaporednih plač, ki bi jih moral izplačati v skladu s pogodbo o zaposlitvi, delovnimi predpisi, kolektivno pogodbo, posebnimi predpisi ali drugim dokumentom, ki ureja obveznosti delodajalcev do zaposlenih.

Dolžnik se šteje za prezadolženega, če kot pravna oseba nima več dovolj sredstev, da bi pokrila svoje obstoječe obveznosti.

3 Katero premoženje je sestavni del stečajne mase? Kako se obravnava premoženje, ki ga je dolžnik pridobil ali ki je bilo nanj preneseno po uvedbi postopka v primeru insolventnosti?

Stečajna masa v stečajnem postopku vključuje celotno premoženje, ki je bilo ob začetku stečajnega postopka v lasti dolžnika, in premoženje, ki ga je dolžnik pridobil med stečajnim postopkom. Stečajna masa se uporabi za kritje stroškov stečajnega postopka ter za poravnavo terjatev upnikov dolžnika in terjatev, katerih poravnava je bila zagotovljena z določenimi pravicami do dolžnikovega premoženja.

Prosta uporaba premoženja v stečajni masi s strani oseb, ki so bile po zakonu predhodno pooblaščenke za zastopanje dolžnika, ali s strani posameznega dolžnika po začetku stečajnega postopka nima pravnih učinkov, razen v primeru uporabe, ki jo urejajo splošna pravila o ohranjanju načela zaupanja v javne registre. Plačilo se nasprotni stranki vrne iz stečajne mase, če se je z njim povečala vrednost stečajne mase.

Če je posamezni dolžnik pred začetkom stečajnega postopka ali med njim pridobil dediščino ali volilo, ima samo dolžnik pravico sprejeti to dediščino ali volilo ali se jima odpovedati.

Če dolžnik s tretjo osebo vzpostavi skupno lastništvo ali kakršno koli drugo pravno razmerje ali partnerstvo, se razdelitev premoženja izvede zunaj stečajnega postopka. Za poravnavo obveznosti, ki izhajajo iz takega razmerja, se lahko zahteva ločena poravnava iz dolžnikovega deleža.

4 Kakšna pooblastila imata dolžnik in stečajni upravitelj?

(a) Predstečajni postopek – zahteve za imenovanje skrbnika so enake kot za imenovanje likvidacijskega upravitelja. Sodišče s sklepom o začetku predstečajnega postopka imenuje skrbnika, če meni, da je to potrebno. Dolžnosti skrbnika prenehajo na dan sprejetja sklepa o potrditvi predstečajnega sporazuma, na dan začetka stečajnega postopka ali na podlagi sklepa upnikov.

Skrbnik mora v predstečajnem postopku:

1. preučiti poslovanje dolžnika;
2. preučiti seznam sredstev in obveznosti dolžnika;
3. preučiti verodostojnost prijavljenih terjatev;
4. izpodbijati terjatve, če na podlagi izjav upnikov ali iz drugih razlogov ti dvomijo o njihovi verodostojnosti;
5. nadzorovati poslovanje dolžnika, zlasti njegovo finančno poslovanje, določitev obveznosti do tretjih oseb, izdajo instrumentov za zavarovanje plačil in poslovne dejavnosti na področju prodaje blaga ali storitev, ter hkrati zagotavljati, da premoženje dolžnika ni oškodovano;
6. vložiti pritožbo pri sodišču, če dolžnik krši določbe člena 67 SZ;
7. izdajati navodila in potrdila v skladu s členoma 69 in 71 SZ;
8. zagotoviti, da se stroški predstečajnega postopka plačajo v celoti in pravočasno;
9. izvajati druge dejavnosti v skladu s SZ.

Od datuma začetka predstečajnega postopka do njegovega zaključka lahko dolžnik izvaja le plačila, potrebna za redno poslovanje. V tem obdobju dolžnik ne sme poravnati obveznosti, ki so nastale in zapadle pred začetkom predstečajnega postopka, razen bruto obveznosti plačila do svojih zaposlenih in nekdanjih zaposlenih, ki izhajajo iz delovnega razmerja, če so terjatve zapadle pred začetkom predstečajnega postopka, odpravnin, ki ne presegajo zneska, določenega z zakonom in kolektivnimi pogodbami, odškodninskih zahtevkov zaradi škode, ki je nastala na delovnem mestu, ali z delom povezanih boleznih

ter terjatev na podlagi plač zaposlenih, povečanih za znesek osnovnih prispevkov, in na podlagi drugih materialnih pravic zaposlenih v skladu s pogodbami o zaposlitvi in kolektivnimi pogodbami, če so te terjatve zapadle po predložitvi predloga za začetek predstečajnega postopka, ter drugih plačil, potrebnih za redno poslovanje, kot je določeno s posebnim zakonom.

Dolžnik od datuma predložitve predloga za začetek predstečajnega postopka do izdaje odločbe o njegovem začetku ne more odtujiti ali obremeniti svojega premoženja, razen na podlagi predhodne odobritve skrbnika ali sodišča, če skrbnik ni bil imenovan.

(b) Stečajni postopek – likvidacijski upravitelj v stečajnem postopku se izbere naključno s seznama likvidacijskih upraviteljev „A“ za ozemlje v pristojnosti pristojnega sodišča, razen če v SZ ni določeno drugače. Sodišče na podlagi te izbire z odločbo o začetku stečajnega postopka imenuje likvidacijskega upravitelja. Če je bil v predstečajnem postopku pred stečajnim postopkom imenovan skrbnik ali če je bil v stečajnem postopku imenovan začasni likvidacijski upravitelj, sodišče za likvidacijskega upravitelja izjemoma imenuje skrbnika ali začasnega likvidacijskega upravitelja.

Likvidacijski upravitelj ima pravice in obveznosti organov podjetja dolžnika, razen če ni v SZ določeno drugače. Če dolžnik v stečajnem postopku v skladu s členom 217(2) SZ še naprej posluje, likvidacijski upravitelj upravlja njegovo poslovanje.

Likvidacijski upravitelj zastopa dolžnika. Likvidacijski upravitelj upravlja le tiste poslovne dejavnosti posameznega dolžnika, ki zadevajo stečajno maso, in zastopa dolžnika na podlagi pooblastil pravnega zastopnika.

Likvidacijski upravitelj mora ravnati vestno in organizirano ter zlasti:

1. urediti računovodske evidence za poslovanje do datuma začetka stečajnega postopka;
2. pripraviti predhodno oceno stroškov stečajnega postopka in jo predložiti upniškemu odboru v odobritev;
3. ustanoviti komisijo za popis sredstev;
4. pripraviti otvoritveno bilanco stanja dolžnikovega premoženja;
5. s potrebno skrbnostjo upravljati zaključek začelih, a nedokončanih poslov dolžnika in upravljati poslovne dejavnosti, potrebne za preprečevanje škode na dolžnikovem premoženju;
6. zagotoviti uveljavitev dolžnikovih terjatev;
7. vestno voditi dolžnikove poslovne dejavnosti iz člena 217(2) SZ;
8. hrvaškemu zavodu za pokojninsko zavarovanje predložiti dokumente v zvezi z delovnopravnim statusom upravičencev;
9. s potrebno skrbnostjo unovčiti ali zbrati premoženje in pravice dolžnika, ki so del stečajne mase;
10. pripraviti razdelitev upnikom in jo izvesti po odobritvi;
11. upniškemu odboru predložiti zaključni račun;
12. izvesti naknadne razdelitve upnikom;
13. po koncu stečajnega postopka zastopati stečajno maso v skladu s SZ.

Likvidacijski upravitelj mora vsaj vsake tri mesece na standardnem obrazcu predložiti pisna poročila o poteku stečajnega postopka in stanju stečajne mase.

5 Pod katerimi pogoji je mogoče uveljavljati pobote?

Če je bil upnik ob začetku stečajnega postopka v skladu z zakonom ali pogodbo upravičen do pobota, začetek stečajnega postopka ne vpliva na to pravico. Če ob začetku stečajnega postopka obstaja ena ali več terjatev, ki jih je treba pobotati na podlagi odložnega pogoja, ali pa te terjatve niso zapadle ali niso namenjene pobotu na tak način, se pobot izvede, ko so izpolnjeni potrebni pogoji. Za pobot ne velja pravilo, da neporavnane terjatve zapadejo ob začetku stečajnega postopka in da se za nederarne terjatve ali terjatve za nedoločen denarni znesek določi denarna vrednost, kot je ocenjena ob začetku stečajnega postopka. Če terjatev, ki bi jo bilo treba pobotati, postane brezpogojna in zapade, preden je mogoče izvesti pobot, se pobot izključi.

Pobot se ne izključi pri terjativah, denominiranih v drugačnih valutah ali obračunskih enotah, če je mogoče te valute ali obračunske enote v kraju poravnave terjatve, uporabljene za pobot, enostavno zamenjati. Pretvorba se izvede v skladu z deviznim tečajem, veljavnim v kraju poravnave v trenutku prejema izjave o pobotu.

Pobot je nedopusten, če:

1. je obveznost upnika do stečajne mase nastala šele po začetku stečajnega postopka;
2. je drug upnik prenesel terjatev na zadevnega upnika šele po začetku stečajnega postopka;
3. je upnik terjatev pridobil z dodelitvijo v zadnjih šestih mesecih pred začetkom stečajnega postopka ali če predstečajni postopek ni bil začel v zadnjih šestih mesecih pred začetkom stečajnega postopka in če je upnik vedel ali bi moral vedeti, da je dolžnik postal insolventen ali da je bil zoper dolžnika vložen predlog za začetek predstečajnega postopka ali stečajnega postopka. Pobot je izjemoma dovoljen, če je bila terjatev dodeljena v zvezi z izpolnitvijo neizpolnjene pogodbe ali če je bila pravica do poplačila terjatve ponovno pridobljena z uspešnim izpodbijanjem pravnega posla dolžnika;
4. je upnik pravico do pobota pridobil na podlagi izpodbojnega pravnega akta.

6 Kakšni so učinki postopka v primeru insolventnosti na trenutne pogodbe, katerih stranka je dolžnik?

Če dolžnik in njegova nasprotna stranka, s katero ima sklenjeno pogodbo, do začetka stečajnega postopka nista izpolnila ali nista v celoti izpolnila dvostransko zavezujoče pogodbe, jo lahko likvidacijski upravitelj izpolni namesto dolžnika in od druge stranke zahteva, naj jo prav tako izpolni. Če likvidacijski upravitelj zavrne izpolnitev pogodbe, lahko druga stranka svoje terjatve zaradi neplačila uveljavlja le kot stečajni upnik. Če druga stranka pogodbe likvidacijskega upravitelja pozove, naj predloži pripombe o njeni pravici do izbire, mora likvidacijski upravitelj takoj in najpozneje po obravnavi za poročanje drugo stranko s priporočeno pošto obvestiti, ali namerava zahtevati izpolnitev pogodbe. Če bi druga stranka pred obravnavo za poročanje utrpela večjo škodo in je o tem obvestila likvidacijskega upravitelja, jo mora ta izjemoma v osmih dneh s priporočeno pošto obvestiti, ali bo zahteval izpolnitev pogodbe. Če likvidacijski upravitelj tega ne stori, ne bo imel pooblastila, da zahteva izpolnitev pogodbe.

Če je mogoče dolgovane izpolnitvene obveznosti razdeliti in če je druga stranka ob začetku stečajnega postopka delno izpolnila svoje izpolnitvene obveznosti, ima ta stranka pravico, da kot stečajni upnik uveljavlja svoje pravice do plačila, ki ustreza delni izpolnitvi, tudi če je likvidacijski upravitelj zahteval izpolnitev preostalega dela pogodbenih obveznosti. Druga stranka zaradi neuveljavljanja pravice do nadomestila nima pravice zahtevati vračila vrednosti, ki je bila premoženju dolžnika dodana zaradi njene delne izpolnitve obveznosti.

Če je bila v zemljiško knjigo vpisana rezervacija za zavarovanje zahtevka za pridobitev ali razveljavitev pravic na eni od dolžnikovih nepremičnin ali ene od pravic, vpisanih v korist dolžnika, ali za zavarovanje zahtevka za spremembo vsebine ali prednostne razvrstitve te pravice, lahko upnik doseže poravnavo svojega zahtevka kot upnik iz stečajne mase. To velja tudi, če je dolžnik prevzel vse druge obveznosti do upnika, ki jih pozneje v celoti ali delno ni izpolnil. Ta določba se po analogiji uporablja za rezervacije v registru ladij, registru ladij v gradnji ali registru letal.

Če je dolžnik pred začetkom stečajnega postopka prodal svojo premoženjsko s pridržkom lastninske pravice in jo predal v posest kupca, lahko kupec zahteva izpolnitev kupoprodajne pogodbe. To velja tudi, če je dolžnik prevzel dodatne obveznosti do kupca, ki jih ni v celoti izpolnil ali jih je izpolnil le delno. Če je dolžnik pred začetkom stečajnega postopka kupil nepremičnino s pridržkom lastninske pravice in mu jo je prodajalec predal v posest, ima likvidacijski upravitelj pravico do izbire v skladu s členom 181 SZ.

Najem in zakup nepremičnine ali prostorov z začetkom stečajnega postopka ne prenehata. To velja tudi za najemna in zakupna razmerja, ki jih je dolžnik sklenil kot najemodajalec v zvezi s predmeti, ki so bili zaradi zavarovanja preneseni na tretjo osebo, ki je financirala njihovo pridobitev ali proizvodnjo.

Pravice, ki se nanašajo na čas pred začetkom stečajnega postopka in na škodo, nastalo zaradi predčasne prekinitve pogodbe, lahko uveljavlja le druga stranka v vlogi stečajnega upnika.

Likvidacijski upravitelj lahko prekliče pogodbo o najemu ali zakupu nepremičnine ali prostorov, ki jo je dolжник sklenil kot najemjemalec, in sicer ne glede na pogodbeno obdobje, pri čemer mora upoštevati zakonsko določeni odpovedni rok. Če prekliče pogodbo, lahko druga stranka kot stečajni upnik zahteva odškodnino zaradi predčasne prekinitve pogodbe. Če dolжник ob začetku stečajnega postopka ni prevzel nepremičnine ali prostorov, lahko likvidacijski upravitelj in druga stranka odstopita od pogodbe. Če likvidacijski upravitelj odstopi, lahko druga stranka kot stečajni upnik zahteva odškodnino zaradi predčasne prekinitve pogodbe. Vsaka stranka mora drugo stranko na njeno zahtevo v 15 dneh obvestiti, da namerava odstopiti od pogodbe. Če stranka tega ne stori, izgubi pravico do odstopa.

Če je imel dolжник kot najemodajalec nepremičnine ali prostorov pred začetkom stečajnega postopka terjatve v zvezi z najemnimi in zakupnimi razmerji za prihodnje obdobje, ima to v tekočem koledarskem mesecu, v katerem se začne stečajni postopek, pravni učinek, kolikor se nanaša na najem ali zakup. Če se stečajni postopek začne po petnajstem dnevu v mesecu, imajo terjatve pravni učinek tudi v naslednjem koledarskem mesecu ter se nanašajo posebej na plačilo najemnine in zakupnine. Zahtevki, ki temeljijo na izvršbi, so enakovredni pogodbenim zahtevkom.

Likvidacijski upravitelj lahko v imenu dolžnika kot najemodajalca v zakonsko določenem odpovednem roku prekliče zakupno ali najemno razmerje ne glede na pogodbeni odpovedni rok.

Tretja oseba, kateri je likvidacijski upravitelj dal na voljo nepremičnino ali prostore, ki jih je prej zakupil dolжник in so bili odsvojeni, in ki tako vstopi v zakupno ali najemno razmerje namesto dolžnika, lahko navedeno pogodbo prekliče v zakonsko določenem odpovednem roku.

Če je dolжник zakupnik, druga stranka pogodbe po vložitvi predloga za začetek stečajnega postopka ne sme prekiniti zakupne pogodbe:

1. zaradi zamude pri plačilu najemnine ali zakupnine, za katero je obveznost plačila nastala pred začetkom stečajnega postopka;
2. zaradi poslabšanja finančnega položaja dolžnika.

Začetek stečajnega postopka ne povzroči prenehanja pogodb o zaposlitvi ali pogodb o storitvah, sklenjenih z dolžnikom, vendar je poseben upravičen razlog za odpoved pogodbe o zaposlitvi. Likvidacijski upravitelj, ki deluje v imenu dolžnika (kot delodajalca), in zaposleni lahko po začetku stečajnega postopka odpovejo pogodbo o zaposlitvi ne glede na trajanje pogodbe in ne glede na pravne ali pogodbene določbe o varstvu delavcev. Odpovedni rok je en mesec, razen če zakon določa krajši rok. Če zaposleni menijo, da odpoved njihove pogodbe o zaposlitvi ni v skladu z zakonom, lahko uveljavljajo zaščito svojih pravic v skladu z zakonom o delovnih razmerjih (*Zakon o radu*).

Da bi se zaključile že začete poslovne dejavnosti in preprečila morebitna škoda, lahko likvidacijski upravitelj s soglasjem sodišča sklene nove pogodbe o zaposlitvi za določen čas, pri čemer ne veljajo omejitve iz splošnih pravil o delu za pogodbe o zaposlitvi za določen čas. Likvidacijski upravitelj s soglasjem sodišča ter v skladu z zakonodajo in kolektivno pogodbo določi plače in druge prejemke, ki izhajajo iz zaposlitve. Plače in drugi prejemki iz zaposlitve, do katerih zaposleni postanejo upravičeni po začetku stečajnega postopka, se poravnajo kot obveznosti iz stečajne mase.

Pravica zaposlenih do soodločanja preneha ob odprtju stečajnega postopka. Sporazumi s svetom delavcev za likvidacijskega upravitelja niso zavezujoči. Naročila dolžnika, povezana s sredstvi, ki so del stečajne mase, ob začetku stečajnega postopka prenehajo veljati. Če oseba, ki je prejela naročilo, ni bila seznanjena s stečajnim postopkom, za kar ni kriva sama, in zato nadaljuje svoje dejavnosti, se naročilo še naprej šteje za veljavno. Terjatve osebe, ki je prejela naročilo in nadaljevala z njim povezane dejavnosti, se poravnajo kot terjatve stečajnih upnikov. Oseba, ki je prejela naročilo, mora zaradi odprave škode po začetku stečajnega postopka nadaljevati svoje dejavnosti, dokler likvidacijski upravitelj ne prevzame dejavnosti dolžnikove družbe. Terjatve osebe, ki je prejela naročilo v zvezi s takimi dejavnostmi, se poravnajo iz stečajne mase kot terjatve upnikov.

Ponudbe, ki jih prejme dolжник, ali dolžnikove ponudbe prenehajo veljati na dan začetka stečajnega postopka, razen če so bile sprejete pred tem dnevom. Kar zadeva poslovne pogodbe, s katerimi se je nekdo zavezal k izvajanju določenih storitev v imenu dolžnika, in kar zadeva dovoljenje dolžnika v zvezi s sredstvi, ki se vključijo v stečajno maso, pri čemer tako dovoljenje preneha veljati ob začetku stečajnega postopka, mora oseba, ki prejme naročilo, zaradi odprave škode nadaljevati svoje dejavnosti tudi po začetku stečajnega postopka, dokler likvidacijski upravitelj ne prevzame izvajanja dejavnosti. Terjatve prejemnika naročila, ki izhajajo iz dejavnosti, ki so se nadaljevale, se poravnajo iz stečajne mase kot terjatve upnikov.

Pogodbene določbe, ki vnaprej izključujejo ali omejujejo uporabo določb SZ, nimajo pravnega učinka.

7 Kakšni so učinki postopka v primeru insolventnosti na postopke, ki so jih sprožili posamezni upniki (razen za pravde v teku)?

(a) Predstečajni postopek – od začetka do zaključka predstečajnega postopka se proti dolžniku ne sme uvesti noben izvršilni ali upravni postopek ali postopek zavarovanja. Vsi taki tekoči postopki se na dan začetka predstečajnega postopka prekinjejo. Prekinjeni postopki se na predlog upnikov nadaljujejo: – po sklenitvi predstečajnega sporazuma – v zvezi s terjatvami ali delom terjatev, ki so bile izpodbijane v predstečajnem postopku; – po sprejetju dokončne odločbe o ustavitvi predstečajnega postopka.

Te določbe se ne uporabljajo za postopke, na katere ne vpliva predstečajni postopek, ali za postopke za poravnavo terjatev, nastalih po začetku predstečajnega postopka.

V postopku na sodišču, v katerem je bila zaradi začetka predstečajnega postopka odrejena prekinitve postopka in v katerem je bila nato izdana dokončna odločba o potrditvi predstečajnega sporazuma, ki se je nanašal na terjatev upnika, sodišče nadaljuje postopek in zavrne tožbo ali prekine postopek izvršbe ali zavarovanja, razen v zvezi s terjatvami ali delom terjatev, ki so bile izpodbijane v predstečajnem postopku.

(b) Stečajni postopek – po začetku stečajnega postopka posamezni upniki ne smejo zahtevati izvršbe ali zavarovanja zoper dolžnika v zvezi s tistimi deli svojih sredstev, ki so del stečajne mase, ali zoper druga sredstva dolžnika. Upniki, ki niso stečajni upniki, ne smejo zahtevati izvršbe ali zavarovanja zoper prihodnje terjatve posameznih dolžnikov na podlagi njihovega delovnega razmerja ali druge storitve ali zoper njihove terjatve na navedeni podlagi v stečajnem postopku, razen izvršbe ali zavarovanja za poravnavo terjatev iz naslova preživitve in drugih terjatev, ki se lahko poravnajo z delom dolžnikovega dohodka iz zaposlitve, s katerim se terjatve drugih upnikov ne smejo poravnati. Taki postopki izvršbe in zavarovanja, ki potekajo ob začetku stečajnega postopka, se prekinjejo. Ko se ta postopek nadaljuje, izvršilno sodišče ustavi postopek.

Po začetku stečajnega postopka lahko upniki, ki imajo pravico zahtevati, da se deli premoženja dolžnika izključijo iz insolventne mase (*izlučni vjerovnici*), zaradi uveljavljanja svojih pravic začnejo postopke izvršbe in zavarovanja zoper dolžnika v skladu s splošnimi pravili o izvršilnem postopku. Ustavljeni postopki izvršbe in zavarovanja, ki so jih upniki začeli pred začetkom stečajnega postopka, se nadaljujejo in jih izvršilno sodišče izvede v skladu s pravili o izvršilnem postopku.

Upniki z ločitvenimi pravicami (*razlučni vjerovnici*) po začetku stečajnega postopka ne smejo začeti postopkov izvršbe ali zavarovanja. Postopki izvršbe in zavarovanja, ki potekajo ob začetku stečajnega postopka, se prekinjejo. Sodišče, ki vodi stečajni postopek, prekinjene postopke izvršbe in zavarovanja nadaljuje z uporabo pravil o unovčenju predmetov, na katerih je prijavljena ločitvena pravica, v stečajnem postopku.

Po začetku stečajnega postopka je vpis v javne registre dovoljen, če so bili pogoji zanj izpolnjeni, preden so začele veljati pravne posledice začetka stečajnega postopka.

Šest mesecev po začetku stečajnega postopka izvršba za poravnavo terjatev iz stečajne mase, ki ne temeljijo na pravnih dejanjih likvidacijskega upravitelja, ni dovoljena.

Ta določba se ne uporablja za:

1. obveznosti stečajne mase, ki izhajajo iz dvostransko zavezujoče pogodbe, za katero se je likvidacijski upravitelj zavezal, da jo bo izpolnil;
2. obveznosti iz stalnega pogodbenega razmerja po izteku prvega roka, do katerega bi lahko likvidacijski upravitelj odstopil od pogodbe;
3. obveznosti iz stalnega pogodbenega razmerja, če je likvidacijski upravitelj prejel plačilo v korist stečajne mase.

8 Kakšni so učinki postopka v primeru insolventnosti na nadaljevanje pravnih, ki tečejo v trenutku uvedbe postopka v primeru insolventnosti?

(a) Predstečajni postopek – od začetka do zaključka predstečajnega postopka se proti dolžniku ne sme uvesti civilni postopek. Vsi taki tekoči postopki se na dan začetka predstečajnega postopka prekinajo. Prekinjeni postopki se na predlog upnika nadaljujejo:

- po sklenitvi predstečajnega sporazuma – v zvezi s terjatvami ali delom terjatev, ki so bile izpodbijane v predstečajnem postopku;
- po sprejetju dokončne odločbe o ustavitvi predstečajnega postopka.

Te določbe se ne uporabljajo za postopke, na katere predstečajni postopek ne vpliva, ali za postopke za poravnavo terjatev, ki so nastale po začetku predstečajnega postopka.

V postopku na sodišču, v katerem je bila zaradi začetka predstečajnega postopka odredjena prekinitev postopka in v katerem je bila nato izdana dokončna odločba o potrditvi predstečajnega sporazuma, ki se je nanašal na terjatev upnika, sodišče nadaljuje postopek in zavrne tožbo ali prekine postopek izvršbe ali zavarovanja, razen v zvezi s terjatvami ali delom terjatev, ki so bile izpodbijane v predstečajnem postopku.

(b) Stečajni postopek – likvidacijski upravitelj prevzame tožbe, vključno z arbitražnimi postopki, v zvezi s premoženjem v stečajni masi, ki potekajo ob začetku stečajnega postopka, pri čemer deluje v imenu in za račun dolžnika. Tožb v zvezi s terjatvami, prijavljenimi v stečajnem postopku, ni mogoče nadaljevati, dokler se ne preučijo na obravnavi za preveritev.

Likvidacijski upravitelj v imenu dolžnika prevzame tožbe zoper dolžnika, ki so ob začetku stečajnega postopka nerešene, če se nanašajo na:

1. izključitev premoženja iz stečajne mase;
2. ločitvene pravice;
3. obveznosti stečajne mase.

9 Katere so glavne značilnosti udeležbe upnikov v postopku v primeru insolventnosti?

(a) Predstečajni postopek – upniki dolžnika v predstečajnem postopku so osebe, ki imajo ob začetku stečajnega postopka zoper dolžnika denarne terjatve. Pravila SZ, ki določajo pravico do glasovanja v dogovorih v okviru stečajnega postopka, se ustrezno uporabljajo za pravico upnikov do glasovanja o načrtu prestrukturiranja.

Upniki glasujejo pisno na predpisanem obrazcu za glasovanje. Obrazec za glasovanje je treba sodišču predložiti najpozneje na začetku obravnave za glasovanje, podpisati in potrditi pa ga mora pooblaščen oseba. Če upniki do začetka obravnave ne predložijo obrazca za glasovanje ali predložijo obrazec za glasovanje, iz katerega ni mogoče nedvoumno ugotoviti, kako so glasovali, se šteje, da so glasovali proti načrtu prestrukturiranja.

Upniki, prisotni na obravnavi, glasujejo na predpisanem obrazcu za glasovanje. Če upniki, ki imajo pravico do glasovanja, na tej obravnavi ne glasujejo, se šteje, da so glasovali proti načrtu prestrukturiranja.

Vsaka skupina upnikov, ki imajo pravico do glasovanja, ločeno glasuje o načrtu prestrukturiranja. Pravila o razvrstitvi udeležencev v dogovorih v stečajnem postopku se ustrezno uporabljajo za razvrstitev upnikov v predstečajnem postopku.

Šteje se, da so upniki sprejeli načrt prestrukturiranja, če je večina vseh upnikov glasovala za njegovo sprejetje in če je vsota vseh terjatev upnikov, ki so glasovali za načrt, v vsaki skupini vsaj dvakrat višja od vsote terjatev upnikov, ki so glasovali proti sprejetju načrta.

Upniki, ki imajo skupno pravico ali katerih pravice so do nastanka razlogov za začetek predstečajnega postopka tvorile eno združeno pravico, se pri glasovanju štejejo kot en upnik. Imetniki ločenih pravic ali pravic užitka se ustrezno obravnavajo.

(b) Stečajni postopek – upniški odbor – sodišče lahko za zaščito interesov upnikov v stečajnem postopku pred prvim zaslišanjem upnikov ustanovi upniški odbor in imenuje njegove člane.

V upniškem odboru morajo biti zastopani upniki z najvišjimi terjatvami in upniki s terjatvami majhne vrednosti. Vanj mora biti vključen tudi predstavnik nekdanjih zaposlenih dolžnika, razen če ti v postopku ne sodelujejo kot upniki z zanemarljivimi terjatvami.

Upniki z ločitvenimi pravicami (*razlučni vjerovnici*) in osebe, ki niso upniki, vendar bi lahko zaradi svojega strokovnega znanja prispevali k delu odbora, se lahko imenujejo za člane upniškega odbora.

Upniški odbor mora imeti liho število članov, največ pa jih je lahko devet. Če je upnikov manj kot pet, se vsem dodelijo pooblastila upniškega odbora.

Če se na obravnavi za preveritev terjatev ugotovi, da vrednost priznanih terjatev upnikov presega 50 milijonov HRK, in če ima dolžnik na dan začetka stečajnega postopka sklenjene pogodbe o zaposlitvi z več kot 20 zaposlenimi, je sodišče odgovorno, da upnikom dovoli sprejetje sklepa o ustanovitvi upniškega odbora.

Upniški odbor mora nadzorovati likvidacijskega upravitelja in mu pomagati pri izvajanju poslovnih dejavnosti, spremljati poslovanje v skladu s členom 217 SZ, preučiti knjige in druge evidence v zvezi s poslovanjem ter naročiti preverjanje prometa in zneska denarnih sredstev. Posamezne člane odbora lahko pooblasti za opravljanje posameznih dejavnosti, ki spadajo v njegovo pristojnost.

Upniški odbor v okviru svojih pristojnosti zlasti:

1. preuči poročila likvidacijskega upravitelja o poteku stečajnega postopka in stanju stečajne mase;
2. pregleda poslovne knjige in celotno dokumentacijo, ki jo je prevzel likvidacijski upravitelj;
3. pri sodišču vloži ugovore zoper dejanja likvidacijskega upravitelja;
4. odobri ocene stroškov za stečajni postopek;
5. sodišču na zahtevo predloži mnenje o likvidaciji premoženja dolžnika;
6. sodišču na zahtevo predloži mnenje o nadaljevanju tekočega poslovanja ali o dejavnostih dolžnika;
7. sodišču na zahtevo predloži mnenje o priznanju upravičenih izgub, ugotovljenih pri popisu sredstev.

(3) Upniški odbor mora upnike obveščati o poteku postopka in stanju stečajne mase.

Zbor upnikov

Sodišče skliče zbor upnikov. Pravica do sodelovanja se dodeli vsem stečajnim upnikom, vsem stečajnim upnikom z ločitvenimi pravicami, likvidacijskemu upravitelju in posameznim dolžnikom.

Zbor upnikov lahko na obravnavi za poročanje ali poznejši obravnavi:

1. ustanovi upniški odbor, če še ni bil ustanovljen, ali spremeni njegovo sestavo ali ga razreši;
2. imenuje novega likvidacijskega upravitelja;
3. odloča o nadaljevanju ali prenehanju dejavnosti dolžnika ter o načinu in pogojih za likvidacijo premoženja dolžnika;
4. likvidacijskemu upravitelju naroči, naj pripravi stečajni sporazum;
5. sprejme morebitne sklepe, ki spadajo v pristojnost upniškega odbora;
6. odloča o drugih vprašanih, pomembnih za izvajanje in zaključek stečajnega postopka v skladu s SZ.

Zbor upnikov ima pravico, da likvidacijskega upravitelja prosi, naj predloži obvestila ter poročila o stanju in poslovanju. Če upniški odbor ni bil ustanovljen, lahko zbor upnikov naroči preverjanje prometa in zneskov denarnih sredstev, ki jih upravlja likvidacijski upravitelj.

10 Na kakšen način lahko stečajni upravitelj uporablja premoženje iz stečajne mase oziroma razpolaga z njim?

Ob začetku stečajnega postopka pravice dolžnika kot pravne osebe prenehajo in se prenesejo na likvidacijskega upravitelja. Ob začetku stečajnega postopka se pravice posameznega dolžnika, da upravlja sredstva, ki so del stečajne mase, in razpolaga z njimi, prenesejo na likvidacijskega upravitelja. Po začetku stečajnega postopka mora likvidacijski upravitelj takoj prevzeti v posest in začeti upravljati celotno premoženje v stečajni masi.

Likvidacijski upravitelj lahko na podlagi izvršilnega sklepa o začetku stečajnega postopka zahteva, da sodišče dolžniku odredi, naj preda premoženje, in določi izvršilne ukrepe za prisilno izvršitev odredbe.

Ko sklep o začetku stečajnega postopka postane pravnomočen, lahko likvidacijski upravitelj od sodišča zahteva, naj tretjim osebam, ki posedujejo premoženje iz stečajne mase, odredi, naj to premoženje predajo. Skupaj z navedeno zahtevo mora predložiti dokument, ki dokazuje lastništvo nad premoženjem. Sodišče po zaslišanju oseb, ki posedujejo premoženje iz stečajne mase, sprejme odločitev o predlogu likvidacijskega upravitelja. Likvidacijski upravitelj sestavi seznam posameznih sredstev v stečajni masi. Posamezni dolžnik in osebe, ki so bile po zakonu predhodno pooblaščen za zastopanje dolžnika, morajo pri tej zadevi sodelovati z likvidacijskim upraviteljem. Likvidacijski upravitelj mora od navedenih oseb pridobiti potrebne informacije, razen če bi to povzročilo neupravičene zamude v postopku.

Likvidacijski upravitelj sestavi seznam vseh dolžnikovih upnikov, ki jih pozna iz poslovnih knjig in poslovne dokumentacije dolžnika, drugih informacij dolžnika, prijav terjatev ali drugih informacij.

Likvidacijski upravitelj pripravi sistematični pregled glede na čas začetka stečajnega postopka, pri čemer navede in primerja sredstva v stečajni masi in dolžnikove obveznosti ter jih oceni.

Popis stečajne mase, seznam upnikov ter pregled sredstev in obveznosti je treba vložiti v sodnem tajništvu najpozneje osem dni pred obravnavo za poročanje.

Začetek stečajnega postopka ne spremeni dolžnosti dolžnika v skladu z gospodarskim in davčnim pravom, da vodi poslovne knjige in predloži računovodske izkaze. Likvidacijski upravitelj mora te naloge opravljati v zvezi s stečajno maso.

Likvidacijski upravitelj mora najpozneje 15 dni pred obravnavo za poročanje sodišču predložiti poročilo o ekonomskem položaju dolžnika in razlogih za tak položaj, ki se najpozneje osem dni pred obravnavo za poročanje objavi na elektronski oglasni deski sodišča (*e-Oglasna ploča suda*).

Po obravnavi za poročanje mora likvidacijski upravitelj nemudoma unovčiti sredstva, ki sestavljajo stečajno maso, če to ni v nasprotju s sklepom zbora upnikov.

Likvidacijski upravitelj mora sredstva iz stečajnega postopka unovčiti v skladu s sklepi zbora upnikov in upniškega odbora.

11 Katere terjatve je treba prijaviti zoper dolžnikovo stečajno maso in kako se obravnavajo terjatve, nastale po uvedbi postopka v primeru insolventnosti?

Ob začetku stečajnega postopka pravice dolžnika kot pravne osebe prenehajo in se prenesejo na likvidacijskega upravitelja. Ob začetku stečajnega postopka se pravice posameznega dolžnika, da upravlja sredstva, ki so del stečajne mase, in razpolaga z njimi, prenesejo na likvidacijskega upravitelja. Po začetku stečajnega postopka mora likvidacijski upravitelj takoj prevzeti v posest in začeti upravljati celotno premoženje v stečajni masi.

Likvidacijski upravitelj lahko na podlagi izvršilnega sklepa o začetku stečajnega postopka zahteva, da sodišče dolžniku odredi, naj preda premoženje, in določi izvršilne ukrepe za prisilno izvršitev odredbe.

Ko sklep o začetku stečajnega postopka postane pravnomočen, lahko likvidacijski upravitelj od sodišča zahteva, naj tretjim osebam, ki posedujejo premoženje iz stečajne mase, odredi, naj to premoženje predajo. Skupaj z navedeno zahtevo mora predložiti dokument, ki dokazuje lastništvo nad premoženjem. Sodišče po zaslišanju oseb, ki posedujejo premoženje iz stečajne mase, sprejme odločitev o predlogu likvidacijskega upravitelja. Likvidacijski upravitelj sestavi seznam posameznih sredstev v stečajni masi. Posamezni dolžnik in osebe, ki so bile po zakonu predhodno pooblaščen za zastopanje dolžnika, morajo pri tej zadevi sodelovati z likvidacijskim upraviteljem. Likvidacijski upravitelj mora od navedenih oseb pridobiti potrebne informacije, razen če bi to povzročilo neupravičene zamude v postopku.

Likvidacijski upravitelj sestavi seznam vseh dolžnikovih upnikov, ki jih pozna iz poslovnih knjig in poslovne dokumentacije dolžnika, drugih informacij dolžnika, prijav terjatev ali drugih informacij.

Likvidacijski upravitelj pripravi sistematični pregled glede na čas začetka stečajnega postopka, pri čemer navede in primerja sredstva v stečajni masi in dolžnikove obveznosti ter jih oceni.

Popis stečajne mase, seznam upnikov ter pregled sredstev in obveznosti je treba vložiti v sodnem tajništvu najpozneje osem dni pred obravnavo za poročanje.

Začetek stečajnega postopka ne spremeni dolžnosti dolžnika v skladu z gospodarskim in davčnim pravom, da vodi poslovne knjige in predloži računovodske izkaze. Likvidacijski upravitelj mora te naloge opravljati v zvezi s stečajno maso.

Likvidacijski upravitelj mora najpozneje 15 dni pred obravnavo za poročanje sodišču predložiti poročilo o ekonomskem položaju dolžnika in razlogih za tak položaj, ki se najpozneje osem dni pred obravnavo za poročanje objavi na elektronski oglasni deski sodišča (*e-Oglasna ploča suda*).

Po obravnavi za poročanje mora likvidacijski upravitelj nemudoma unovčiti sredstva, ki sestavljajo stečajno maso, če to ni v nasprotju s sklepom zbora upnikov.

Likvidacijski upravitelj mora sredstva iz stečajnega postopka unovčiti v skladu s sklepi zbora upnikov in upniškega odbora.

12 Katera so pravila o prijavi, preverjanju in priznanju terjatev?

(a) Predstečajni postopek – terjatve se prijavijo pri pristojni enoti finančne agencije na standardnem obrazcu, ki se mu priložijo kopije dokumentov, iz katerih izhaja terjatev ali ki jo dokazujejo.

Ministrstvo za finance – davčna uprava (*Ministarstvo financija – Porezna uprava*) lahko prijavi terjatve, ki izhajajo iz davka, dodatnega davka ali prispevkov za obvezno zavarovanje, ki jih je treba v skladu z zakonom odbiti od zaslužkov in plač, ter druge terjatve, za katere je na podlagi posebnih predpisov pooblaščen, da jih izterja, razen terjatev, ki izhajajo iz davka in dodatnega davka na dohodek iz zaposlitve ter prispevkov iz osnovnega zneska za osebe, zavarovane v okviru delovnega razmerja.

V predstečajnem postopku dolžnikovi zaposleni in nekdanji zaposleni ter ministrstvo za finance – davčna uprava ne smejo prijaviti terjatev iz delovnega razmerja ali odpravnine do zneska, določenega z zakonom ali kolektivno pogodbo, in terjatev na podlagi odškodnine zaradi poškodbe na delovnem mestu ali z delom povezane bolezni; te terjatve ne morejo biti predmet predstečajnega postopka. Če vložnik v predlogu za začetek predstečajnega postopka teh terjatev ni prijavil ali jih je napačno navedel, imajo dolžnikovi zaposleni in nekdanji zaposleni ter ministrstvo za finance – davčna uprava pravico vložiti ugovor. Pri prijavi terjatev morajo upniki z ločitvenimi pravicami (*razlučni vjerovnici*) predložiti informacije o svojih pravicah, pravni podlagi za ločitvene pravice in delu dolžnikovega premoženja, na katerega se nanašajo njihove ločitvene pravice, ter izjavo o tem, ali se odpovedujejo ločitveni pravici.

Pri prijavi terjatev morajo upniki, ki imajo pravico, da se deli dolžnikovega premoženja izključijo iz stečajne mase (*izlučni vjerovnici*), predložiti informacije o svojih pravicah, pravni podlagi za izločitveno pravico in delu dolžnikovega premoženja, na katerega se nanašajo njihove izločitvene pravice.

Pri prijavi terjatev morata obe navedeni vrsti upnikov (*razlučni vjerovnici* in *izlučni vjerovnici*) za namene izvajanja načrta prestrukturiranja izdati izjavo o svojem soglasju ali zavrnitvi soglasja za začasno odložitev poravnave s sredstvi, na katera se nanaša njihova ločitvena pravica, ali začasno odložitev ločitve sredstev, na katera se nanaša njihova izločitvena pravica.

Predstečajni sporazum ne sme posegati v ločitveno pravico upnikov v zvezi s sredstvi, na katera se nanaša ta pravica, razen če navedeni sporazum ne določa drugače. Če predstečajni sporazum izrecno določa drugače, je treba v njem določiti, kateri del pravic teh upnikov se bo zmanjšal, za koliko časa bo odložena poravnava in katere druge določbe predstečajnega postopka se uporabljajo za te pravice.

Če upnik ne prijavi terjatve, ki je navedena v predlogu za začetek predstečajnega postopka, se taka terjatev šteje za prijavljeno.

Dolžnik in skrbnik, če je bil imenovan, morata navesti stališče o prijavljenih terjativah upnikov. To stališče se predloži pristojni enoti finančne agencije na standardnem obrazcu, na katerega se za vsako terjatev navedejo naslednje informacije:

1. številka terjatve iz preglednice prijavljenih terjatev;
2. informacije za identifikacijo upnikov;
3. znesek prijavljene terjatve;
4. izjava dolžnika in skrbnika, če je bil imenovan, o priznanju ali izpodbijanju terjatve;
5. izpodbijani znesek terjatve;
6. dejstva, ki podpirajo neobstoje izpodbijane terjatve ali dela terjatve.

Po izteku roka za navedbo stališča o prijavljenih terjativah dolžnik in skrbnik, če je bil imenovan, ne moreta več nasprotovati terjativam, ki sta jih priznala.

Upnik lahko izpodbija prijavljeno terjatev drugega upnika.

Izpodbijanje terjatve se predloži pristojni enoti finančne agencije na standardnem obrazcu in mora vsebovati naslednje informacije:

1. informacije za identifikacijo upnika, ki izpodbija terjatev;
2. referenčno številko izpodbijane terjatve iz preglednice prijavljenih terjatev;
3. informacije za identifikacijo upnika, ki je prijavil izpodbijano terjatev;
4. znesek prijavljene terjatve, ki se izpodbija;
5. izjavo upnika, ki izpodbija terjatev;
6. izpodbijani znesek terjatve;
7. dejstva, ki podpirajo neobstoje izpodbijane terjatve ali dela terjatve.

Finančna agencija na standardnem obrazcu pripravi preglednico prijavljenih terjatev in preglednico izpodbijanih terjatev.

(b) Stečajni postopek – terjatve se prijavijo pri likvidacijskem upravitelju na standardnem obrazcu v dveh izvodih, ki se jima priložijo kopije dokumentov, iz katerih izhaja terjatev ali ki jo dokazujejo.

Likvidacijski upravitelj sestavi seznam vseh terjatev dolžnikovih zaposlenih in nekdanjih zaposlenih do začetka stečajnega postopka, ki jih je treba navesti v bruto in neto zneskih; dve kopiji dokumenta s prijavljenimi terjativami je treba predložiti v podpis.

Terjatve upnikov, ki imajo manj prednosti, se prijavijo le na posebno povabilo sodišča. Pri prijavi takih terjatev je treba navesti, da imajo manj prednosti in na katero mesto je upnik uvrščen glede na prednostni vrstni red.

Upniki z izločitveno pravico (*izlučni vjerovnici*) morajo likvidacijskega upravitelja obvestiti o svoji izločitveni pravici in pravni podlagi zanjo ter navesti sredstva, na katera se pravica nanaša, ali v svojem uradnem obvestilu navesti pravico do nadomestila za izločitveno pravico.

Upniki z ločitveno pravico (*razlučni vjerovnici*) morajo likvidacijskega upravitelja obvestiti o svoji ločitveni pravici in pravni podlagi zanjo ter navesti sredstva, na katera se ta pravica nanaša. Če taki upniki prijavijo terjatev tudi kot stečajni upniki, morajo pri prijavi navesti del premoženja stečajnega dolžnika, na katerega se nanaša njihova ločitvena pravica, in znesek svoje terjatve, ki predvidoma ne bo poravnana na podlagi navedene ločitvene pravice.

Upniki z ločitveno pravico, ki likvidacijskega upravitelja ne obvestijo ustrezno o navedeni pravici, ne izgubijo ločitvene pravice. Ti upniki izjemoma izgubijo svojo ločitveno pravico in od stečajnega dolžnika ali upnika nimajo pravice zahtevati odškodnino ali kakršno koli drugo nadomestilo, če je bil predmet ločitvene pravice v stečajnem postopku unovčen brez njih in ločitvena pravica ni bila vnesena v javni register ali likvidacijski upravitelj ni vedel ali ni mogel vedeti, da taka pravica obstaja.

Prijavljene terjatve se na obravnavi za preveritev terjatev preučijo glede na zneske in prednostno razvrstitev.

Likvidacijski upravitelj mora za vsako prijavljeno terjatev posebej navesti, ali jo priznava ali izpodbija.

Terjatve, ki jih izpodbija likvidacijski upravitelj, posamezni dolžnik ali eden od stečajnih upnikov, je treba pregledati ločeno. Izločitvene in ločitvene pravice niso predmet preučitve.

Terjatev se šteje za potrjeno, če jo likvidacijski upravitelj na obravnavi za preveritev prizna, stečajni upnik pa je ne izpodbija, ali če se prijavljeno izpodbijanje zavrne. Če posamezni dolžnik izpodbija terjatev, to ne prepreči njene potrditve.

Sodišče pripravi preglednico preučenih terjatev, v katero za vsako prijavljeno terjatev vnese potrjeni znesek terjatve, njegovo prednostno razvrstitev in osebo, ki je terjatev izpodbijala. V preglednico se vnesejo tudi informacije o izpodbijanju terjatev s strani posameznega dolžnika. Potrditev terjatve navede tudi sodišče na menicah in drugih dokumentih o dolgu.

Sodišče na podlagi preglednice preučenih terjatev sprejme odločbo o določitvi zneska in razvrstitve posameznih potrjenih ali izpodbijanih terjatev. S to odločbo sodišče odloči tudi o napotitvi na tožbo za potrditev ali izpodbijanje terjatev.

Če je likvidacijski upravitelj izpodbijal terjatev, bo sodišče upnika napotilo na tožbo zoper dolžnika za potrditev izpodbijane terjatve.

Če je eden od stečajnih upnikov izpodbijal terjatev, ki jo je likvidacijski upravitelj priznal, bo sodišče tega upnika napotilo na tožbo za potrditev izpodbijane terjatve. V taki tožbi oseba, ki nasprotuje terjatvi, deluje v imenu in za račun dolžnika.

Če so bile terjatve dolžnikovih zaposlenih in nekdanjih zaposlenih izpodbijane, se tožba za potrditev izpodbijanih terjatev uvede v skladu s splošnimi določbami za postopke pred sodiščem in posebnimi določbami za postopke v delovnih sporih.

Če je bil za izpodbijano terjatev izdan nalog za izvršbo, sodišče stranko, ki izpodbija terjatev, napoti na tožbo, da bi dokazala utemeljenost izpodbijanja.

13 Katera so pravila o razdelitvi iztržkov? Kako se razvrščajo terjatve in pravice upnikov?

Terjatve upnikov se poravnajo na podlagi denarnega toka. Podrejeni upniki se pri delni razdelitvi ne upoštevajo. Razdelitev izvede likvidacijski upravitelj.

Pred vsako razdelitvijo mora pridobiti soglasje upniškega odbora ali sodišča, če upniški odbor ni bil ustanovljen.

Najvišje razvrščene nadrejene terjatve vključujejo terjatve dolžnikovih zaposlenih in nekdanjih zaposlenih, ki so nastale do dneva začetka stečajnega postopka ter izhajajo iz delovnega razmerja, za skupni bruto znesek, in iz odpravnine v znesku, določenem z zakonom ali kolektivno pogodbo, ter terjatve, ki izhajajo iz odškodnine zaradi poškodbe na delovnem mestu ali z delom povezane bolezni.

Nadrejene terjatve, uvrščene na drugo mesto, vključujejo vse druge terjatve do dolžnika, razen terjatev, razvrščenih kot podrejene.

Po poravnavi nadrejenih terjatev se terjatve, razvrščene kot podrejene, poravnajo v naslednjem vrstnem redu:

1. obresti na terjatve stečajnih upnikov od začetka stečajnega postopka;
2. stroški posameznih upnikov, ki nastanejo zaradi njihovega sodelovanja v postopku;

3. denarne kazni, naložene zaradi kaznivih dejanj ali kršitev, in stroški, ki so nastali zaradi kazenskih postopkov ali postopkov za ugotavljanje kršitev;

4. zahtevki, s katerimi se zahteva brezplačna izvedba storitev dolžnika;

5. zahtevki za odplačilo posojil za nadomestitev kapitala člana družbe ali ustrezne terjatve.

Neporavnane terjatve zapadejo ob začetku stečajnega postopka.

Terjatve v zvezi z razveznim pogojem, ki začne veljati ob začetku stečajnega postopka, se štejejo za brezpogojne terjatve, dokler tak pogoj ne začne veljati. Stroški stečajnega postopka in druge obveznosti stečajne mase se najprej poravnajo iz stečajne mase. Likvidacijski upravitelj terjatve poravnava po vrstnem redu glede na zapadlost.

Likvidacijski upravitelj pred razdelitvijo sestavi seznam terjatev, ki se bodo upoštevale pri razdelitvi (razdelitveni seznam). Terjatve dolžnikovih zaposlenih in nekdanjih zaposlenih, ki izhajajo iz delovnega razmerja ter so nastale do dneva začetka stečajnega postopka, se upoštevajo v bruto znesku. Seznam mora vsebovati vsoto terjatev in razpoložljivi znesek iz stečajne mase, ki se bo razdelil med upnike.

Upnik z ločitveno pravico, ki mu je dolžnik tudi osebno odgovoren, mora najpozneje v 15 dneh po objavi razdelitvenega seznama likvidacijskemu upravitelju predložiti dokaze, da se je odpovedal ločitveni pravici – in navesti, za kakšen znesek – ali da ni bilo ločene poravnave. Če dokazov ne predloži pravočasno, se njegova terjatev pri delni razdelitvi ne bo upoštevala.

Terjatve, za katere velja odložni pogoj, se pri delni razdelitvi upoštevajo v celotnem znesku. Delež sredstev, povezan s temi terjatvami, se pri razdelitvi rezervira.

Pri končni razdelitvi se terjatve, za katere velja odložni pogoj, ne upoštevajo, če je možnost izpolnitve tega pogoja tako majhna, da v času razdelitve nima materialne vrednosti. V tem primeru se zneski, ki so bili pri prejšnjih razdelitvah rezervirani za poravnavo te terjatve, vključijo v stečajno maso, ki se bo uporabila za končno razdelitev.

Upnikom, ki so izključeni iz delne razdelitve ter ki naknadno izpolnijo pogoje iz členov 275 in 276 SZ, se iz preostale stečajne mase pri naslednji razdelitvi plača enak znesek kot drugim upnikom. Šele nato je mogoče nadaljevati poravnavo terjatev drugih upnikov.

Končna razdelitev se začne takoj po zaključku unovčevanja stečajne mase. Končna razdelitev se lahko začne le s soglasjem sodišča.

Če je mogoče pri končni razdelitvi v celoti poravnati terjatve vseh upnikov, bo likvidacijski upravitelj morebitna preostala sredstva nakazal posameznemu dolžniku. Če je dolžnik pravna oseba, likvidacijski upravitelj vsaki osebi, ki ima v dolžniku delež, dodeli del presežka, do katerega bi bila ta oseba upravičena v postopku prenehanja zunaj stečajnega postopka.

14 Kateri so pogoji in učinki končanja postopka v primeru insolventnosti (zlasti s poravnavo)?

(a) Predstečajni postopek – če upniki sprejmejo načrt prestrukturiranja, sodišče z odločbo potrdi odobritev tega načrta in potrdi predstečajni sporazum, razen če:

– eden od upnikov z zadostno gotovostjo ugotovi, da bo načrt prestrukturiranja zmanjšal pravice pod raven, ki bi jo lahko upravičeno pričakovali v odsotnosti prestrukturiranja;

– se na podlagi načrta prestrukturiranja ne zdi verjetno, da bo njegovo izvajanje dolžniku omogočilo, da do konca tekočega leta in v dveh naslednjih koledarskih letih ponovno postane solventen;

– v načrtu prestrukturiranja ni opredeljena poravnava zneskov, ki bi jih upniki prejeli, če se njihove terjatve ne bi izpodbijale, ali

– je v načrtu prestrukturiranja predlagana kapitalizacija terjatev enega ali več upnikov in člani dolžnika niso izdali sklepa, v katerem bi v skladu z zakonom o gospodarskih družbah (*Zakon o trgovačkim društvima*) izrazili soglasje za tako dejavnost.

Če pogoji za potrditev predstečajnega sporazuma niso izpolnjeni, sodišče z odločbo določi, da je potrditev predstečajnega sporazuma zavrnjena, in ustavi postopek.

Potrjen predstečajni sporazum ima pravni učinek v zvezi z upniki, ki niso sodelovali v postopku, in upniki, ki so v postopku sodelovali, naknadno pa se potrdijo njihove izpodbijane terjatve.

Dolžnik, ki je zaradi obveznosti, ki so bile na podlagi potrjenega predstečajnega sporazuma odpisane, ustvaril dobiček, mora tak dobiček zadržati do izteka roka za izpolnitev vseh obveznosti, ki izhajajo iz predstečajnega sporazuma.

Če upnik v skladu s potrjenim predstečajnim sporazumom odpiše dolg dolžnika, se znesek odpisanega dolga pripozna kot odhodek upnika, ki se odšteje pred plačilom davka.

(b) Stečajni postopek – takoj po zaključku končne razdelitve sodišče izda odločbo o zaključku stečajnega postopka, ki se predloži organu, ki upravlja register, v katerem je registriran dolžnik. Ko je dolžnik, ki je pravna oseba, izbrisan iz registra, preneha obstajati, dolžniku, ki je fizična oseba, pa se odvzame status samostojnega trgovca ali podjetnika ali samozaposlene osebe.

15 Katere so pravice upnikov po končanju postopka v primeru insolventnosti?

Stečajni upniki lahko po zaključku stečajnega postopka zoper posameznega upnika še naprej neomejeno uveljavljajo svoje preostale terjatve.

Stečajni upniki lahko svoje terjatve do dolžnika uveljavljajo z odločbo o potrditvi svojih terjatev, če so bile terjatve potrjene in jih dolžnik na obravnavi za preveritev ni izpodbijal. Terjatev, ki je bila neuspešno izpodbijana, je enakovredna neizpodbijani terjatvi.

Sodišče na predlog likvidacijskega upravitelja ali katerega koli upnika ali po uradni dolžnosti odredi nadaljevanje postopka za namene naknadne razdelitve, če se po končni obravnavi:

1. izpolnijo pogoji za razdelitev rezerviranih zneskov upnikom;
2. zneski, ki so bili plačani iz stečajne mase, ponovno vključijo v stečajno maso;
3. odkrijejo sredstva, ki so del stečajne mase.

Sodišče nadaljevanje postopka za namene naknadne razdelitve odredi ne glede na to, da je bil postopek zaključen.

Sodišče se lahko vzdrži odreditve naknadne razdelitve in na upnike prenese znesek, ki je na voljo za razdelitev, ali na posameznega dolžnika prenese predmet, ki je bil odkrit, če glede na to, da je zadevni znesek zanemarljiv ali da je vrednost predmeta majhna, in ob upoštevanju stroškov nadaljevanja postopka za naknadno razdelitev meni, da je to ustrezno. Sodišče lahko za nadaljevanje postopka za naknadno razdelitev določi pogoj, da se s predplačilom pokrijejo stroški tega postopka.

Po izvedbi naknadne razdelitve sodišče izda odločbo o zaključku stečajnega postopka.

Po odreditvi naknadne razdelitve likvidacijski upravitelj v skladu s končnim seznamom razdeli znesek, s katerim lahko prosto razpolaga, ali znesek, ki ga pridobi z unovčenjem dela stečajne mase, ki je bil naknadno odkrit. Likvidacijski upravitelj sodišču predloži zaključni račun.

Upniki stečajne mase, katerih terjatve je likvidacijski upravitelj ugotovil:

1. v postopku delne razdelitve, po določitvi dela stečajne mase za razdelitev;
2. v postopku končne razdelitve, po zaključku končne obravnave;
3. v postopku naknadne razdelitve, po objavi seznama za to razdelitev;

lahko zahtevajo poravnavo le iz preostale stečajne mase po razdelitvi.

16 Kdo mora nositi stroške in izdatke, nastale med postopkom v primeru insolventnosti?

Vsak upnik krije svoje stroške predstečajnih in stečajnih postopkov, razen če SZ ne določa drugače.

17 Katera so pravila v zvezi z ničnostjo, izpodbijnostjo ali neizvršljivostjo pravnih dejanj, ki so v škodo vseh upnikov?

Likvidacijski upravitelj v imenu dolžnika in upniki v stečajnem postopku lahko v skladu z določbami SZ izpodbijajo pravna dejanja, ki so bila storjena pred začetkom stečajnega postopka in ovirajo enotno poravnavo terjatev stečajnih upnikov (kar upnikom povzroča škodo) ali ki nekaterim upnikom dajejo prednost pred drugimi (prednostna obravnava upnikov). Opustitve, zaradi katerih je dolžnik izgubil pravico ali na podlagi katerih so bile denarne terjatve do dolžnika utemeljene, ohranjene ali zavarovane, se štejejo za enakovredne takim pravnim dejanjem.

Pravno dejanje, ki zagotavlja ali omogoča zavarovanje ali poplačilo upnika na način in v času, ki sta skladna z vsebino njegovih pravic (skladna poravnava), in ki je bilo storjeno v zadnjih treh mesecih pred vložitvijo predloga za začetek stečajnega postopka, se lahko izpodbija, če je bil dolžnik v trenutku, ko je bilo dejanje storjeno, insolventen in če je bil upnik seznanjen s to insolventnostjo.

Pravno dejanje, ki zagotavlja ali omogoča zavarovanje ali poplačilo upnika v skladu z vsebino njegovih pravic, se lahko izpodbija, če je bilo storjeno po vložitvi predloga za začetek stečajnega postopka in če je bil upnik v trenutku, ko je bilo dejanje storjeno, seznanjen z insolventnostjo ali predlogom za začetek stečajnega postopka.

Šteje se, da je bil upnik seznanjen z insolventnostjo ali predlogom za začetek stečajnega postopka, če je vedel ali bi moral vedeti za okoliščine, iz katerih bi moralo biti očitno, da je dolžnik postal insolventen ali da je bil vloženi predlog za začetek stečajnega postopka.

Za osebe, ki so bile v trenutku, ko je bilo storjeno dejanje, v tesnem razmerju z dolžnikom, se šteje, da so bile seznanjene z insolventnostjo in predlogom za začetek stečajnega postopka.

Pravno dejanje, ki zagotavlja ali omogoča zavarovanje ali poplačilo upnika, ki ni imel pravice do vložitve terjatve ali ni imel pravice do vložitve terjatve na tak način ali v zgoraj navedenem trenutku, se lahko izpodbija:

1. če je bilo storjeno v zadnjem mesecu pred vložitvijo predloga za začetek stečajnega postopka ali po njej ali
2. če je bilo storjeno v tretjem ali drugem mesecu pred vložitvijo predloga za začetek stečajnega postopka in če je bil dolžnik takrat insolventen ali
3. če je bilo dejanje storjeno v tretjem ali drugem mesecu pred vložitvijo predloga za začetek stečajnega postopka in če je upnik v trenutku, ko je bilo dejanje storjeno, vedel, da bo to dejanje škodilo stečajnim upnikom.

Šteje se, da je upnik vedel, da bo dejanje škodilo drugim upnikom, če je vedel ali bi moral vedeti za okoliščine, iz katerih bi moralo biti očitno, da bodo upniki utrpeli škodo. Za osebe, ki so bile v trenutku pravnega dejanja v tesnem razmerju z dolžnikom, se šteje, da so vedele, da bo stečajnim upnikom povzročena škoda.

Pravno dejanje dolžnika, ki stečajnim upnikom neposredno škoduje, se lahko izpodbija:

1. če je bilo storjeno v treh mesecih pred vložitvijo predloga za začetek stečajnega postopka, če je bil dolžnik v trenutku, ko je bilo dejanje storjeno, insolventen in če je druga stranka vedela za insolventnost, ali
2. če je bilo storjeno po vložitvi predloga za začetek stečajnega postopka in če je bila druga oseba v trenutku, ko je bilo pravno dejanje storjeno, seznanjena z insolventnostjo ali predlogom za začetek stečajnega postopka.

Vsako pravno dejanje dolžnika, ki povzroči izgubo katere koli dolžnikove pravice ali ki preprečuje uveljavljanje katere koli dolžnikove pravice, ali vsako dejanje, na podlagi katerega lahko denarna terjatev do dolžnika ostane veljavna ali se izvrši, se obravnava enako kot dejanje, ki upnikom neposredno škoduje.

Pravno dejanje, ki ga je dolžnik storil v zadnjih desetih letih pred vložitvijo predloga za začetek stečajnega postopka ali po tem, da bi upnikom povzročil škodo, se lahko izpodbija, če je bila druga stranka v trenutku, ko je bilo dejanje storjeno, seznanjena z namero dolžnika. Domneva se, da je bila druga stranka seznanjena z navedeno namero, če je vedela, da dolžniku grozi insolventnost in da bi to dejanje upnikom povzročilo škodo.

Šteje se, da je upnik vedel, da dolžniku grozi insolventnost in da bi tako dejanje upnikom povzročilo škodo, če je vedel ali bi moral vedeti za okoliščine, iz katerih bi moralo biti očitno, da je bil upnik insolventen in da bi tako dejanje upnikom povzročilo škodo.

Odplačne pogodbe, ki jih sklenejo dolžnik in osebe, ki so z njim v tesnem razmerju, se lahko izpodbijajo, če neposredno škodujejo upnikom. Taka pogodba se ne sme izpodbijati, če je bila sklenjena več kot dve leti pred vložitvijo predloga za začetek stečajnega postopka ali če druga stranka dokaže, da ob sklenitvi pogodbe ni vedela, da namerava dolžnik škoditi upnikom.

Pravno dejanje dolžnika brez nadomestila ali z zanemarljivim nadomestilom se lahko izpodbija, razen če ni bilo storjeno štiri leta pred vložitvijo predloga za začetek stečajnega postopka. V primeru občasnih daril zanemarljive vrednosti se dejanje ne sme izpodbijati.

Pravno dejanje, s katerim član družbe zahteva odplačilo posojila, uporabljenega za nadomestitev kapitala, ali vložiti podoben zahtevek, je neveljavno:

1. če zagotavlja zavarovanje in če je bilo dejanje storjeno v zadnjih petih letih pred vložitvijo predloga za začetek stečajnega postopka ali pozneje;
2. če jamči za poravnavo in če je bilo dejanje storjeno v zadnjem letu pred vložitvijo predloga za začetek stečajnega postopka ali pozneje.

Pravno dejanje, s katerim se tihemu družbeniku v celoti ali delno vrne njegov delež v družbi ali s katerim se v celoti ali delno opusti njegov delež ustvarjene izgube, se lahko izpodbija, če je bila pogodba, na kateri temelji tako dejanje, sklenjena v zadnjem letu pred vložitvijo predloga za začetek stečajnega postopka proti družbi ali pozneje. Enako velja, če je tihi družbenik prenehal v skladu s to pogodbo.

V primeru skladne poravnave se od prejemnikov plačil dolžnika, poravnanih z menico, ne sme zahtevati vračilo, če bi prejemnik v skladu s pravom o prenosljivih dolžniških vrednostnih papirjih izgubil možnost uveljavljanja terjatve do drugih dolžnikov, če bi zavrnil sprejetje navedenega plačila.

Za pravno dejanje se šteje, da je bilo storjeno takrat, ko so nastali njegovi pravni učinki.

Če se za pravno veljavnost pravnega dejanja zahteva vpis v javno knjigo, register ali dnevnik, se za pravno dejanje šteje, da je bilo storjeno, takoj ko so izpolnjeni drugi predpogoji za veljavnost, ko dolžnikova izjava o nameri glede takega vpisa postane zavezujoča in ko druga stranka vložiti zahtevek za vnos pravne spremembe. Ta določba velja tudi za zahtevke za predhodni vpis za zavarovanje pravice do pravne spremembe.

Če za pravno dejanje velja pogoj ali rok, se upošteva trenutek, ko je bilo storjeno, in ne trenutek, ko je bil izpolnjen pogoj ali ko se je iztekel rok.

Pravno dejanje, za katero je bil pridobljen sklep o izvršbi, in pravno dejanje, storjeno med izvršilnim postopkom, se lahko izpodbijata.

Če je dolžnik za izvedbo sprejel plačilo v enaki vrednosti, ki je bilo neposredno vključeno v njegovo premoženje, se lahko pravno dejanje, na katerem temelji ta izvedba, izpodbija le pod pogojem namerne škode.

Likvidacijski upravitelj lahko v imenu dolžnika izpodbija pravna dejanja dolžnika na podlagi soglasja sodišča. Pritožba se vložijo zoper osebo, zoper katero je bilo storjeno izpodbijano dejanje.

Likvidacijski upravitelj lahko v enem letu in pol od začetka stečajnega postopka vložijo pritožbo za izpodbijanje pravnih dejanj.

Vsak stečajni upnik lahko za svoj račun in na lastne stroške vložijo tožbo za izpodbijanje pravnih dejanj, če:

– likvidacijski upravitelj ni vložil tožbe za izpodbijanje pravnih dejanj v roku iz člena 212(3) SZ – v treh mesecih od izteka roka iz člena 212(3) SZ;

– likvidacijski upravitelj umakne tožbo za izpodbijanje pravnih dejanj – v treh mesecih od objave dokončne odločbe, s katero je bil potrjen umik tožbe, na elektronski oglasni deski sodišča (*e-Oglasna ploča suda*);

– je upnik od likvidacijskega upravitelja predhodno zahteval izjavo, v kateri je likvidacijski upravitelj izjavil, da ne bo vložil tožbe za izpodbijanje pravnih dejanj

– v treh mesecih od objave izjave likvidacijskega upravitelja na elektronski oglasni deski sodišča;

– je upnik od likvidacijskega upravitelja predhodno zahteval izjavo, likvidacijski upravitelj pa v treh mesecih po tem ni izjavil, ali bo vložil tožbo za izpodbijanje pravnih dejanj – v treh mesecih od objave poziva k taki izjavi.

Če je bilo zahtevku za izpodbijanje pravnih dejanj ugodeno, izpodbijano pravno dejanje nima pravnega učinka na stečajno maso, druga stranka pa mora v stečajno maso vrniti vse premoženjske koristi, ki jih je pridobila z izpodbijano transakcijo, razen če SZ ne določa drugače. Predlog za izvršitev, ki temelji na odločitvi za ugoditev zahtevku za izpodbijanje pravnih dejanj, lahko vložita likvidacijski upravitelj v imenu in na račun dolžnika ali stečajne mase ter stečajni upnik v svojem imenu in v korist stečajnega dolžnika ali stečajne mase.

Oseba, ki sprejme izvedbo brez nadomestila ali proti zanemarljivemu nadomestilu, mora tisto, kar je prejela, vrniti le, če je s tem pridobila premoženjsko korist, razen če je vedela ali bi morala vedeti, da bi taka izvedba upnikom povzročila škodo.

Dokončna odločba, izdana v tožbi za izpodbijanje pravnih dejanj, velja za stečajnega dolžnika, stečajno maso in vse stečajne upnike, razen če SZ ne določa drugače.

Če je sodišče ugodilo zahtevku za izpodbijanje pravnih dejanj, mora nasprotna stranka v stečajno maso vrniti vse premoženjske koristi, pridobljene z izpodbijano transakcijo. Ko se te koristi vrnejo v stečajno maso, so upniki, ki so tožniki, upravičeni do prednostne poravnave iz navedenih koristi v sorazmerju z zneskom njihovih potrjenih terjatev.

Pravna dejanja dolžnika se lahko izpodbijajo z vložitvijo ugovora v okviru tožbe, pri čemer ni roka za vložitev.

Pravno dejanje se lahko izpodbija celo v postopku zoper dediča ali drugega univerzalnega pravnega naslednika nasprotne stranke.

Pravni posli se lahko izpodbijajo v postopku zoper druge pravne naslednike nasprotne stranke:

1. če je bil pravni naslednik ob pridobitvi seznanjen z okoliščinami, na katerih temelji izpodbojnost pridobitve pravnega predhodnika;
2. če je bil pravni naslednik ob pridobitvi oseba v tesnem razmerju z dolžnikom, razen če dokaže, da ob pridobitvi ni bil seznanjen z okoliščinami, na katerih temelji izpodbojnost pridobitve pravnega predhodnika;
3. če je bilo pridobljeno sredstvo na pravnega naslednika preneseno brez nadomestila ali proti zanemarljivemu nadomestilu.

Pravno dejanje, ki je bilo storjeno po začetku stečajnega postopka in ki ostane veljavno v skladu s pravili o varstvu zaupanja v javne registre, se lahko izpodbija v skladu s pravili o izpodbijanju pravnih dejanj, storjenih pred začetkom stečajnega postopka.

Zadnja posodobitev: 23/08/2019

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.